

УКРАЇНСЬКА МОВА

I ТИП КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Контрольна робота 1

Варіант 1

1. Рушник — оберіг

Український вишитий рушник. Як багато *промовляє* нам це слово! Без рушника ніде *не* обходились люди. Щодня ним витирали руки й обличчя.

З ним поралися біля посуду. Рушник завжди був *при* руці. Тому від слова «рука» він і отримав свою назву.

Без рушника *не* відбувалася жодна важлива подія в житті українського народу. Рушник був помічником у господарстві. Він вважався символом добробуту родини, оберегом кожної української сім'ї.

З дитячого журналу

2. Б

3. Б

4. В

5. Вишитий рушник (*іменник*) прикрашає (*дієслово*) кожну українську оселю.

6. План

1) Український вишитий рушник.

2) Звідки пішла назва «рушник»?

3) Рушник — оберіг.

Контрольна робота 1

Варіант 2

1. Чародійка кольорів

Уважно *погляньте навколо!* Уже в ніжному янтарному вбранні стоять берези. Посивіли вербички. Різнокольорові сарафани *приміряють* липи. Пізніше вражатимуть усіма відтінками багатобарвної палітри клени. Яскравими хвилями коливатимуться від поривів вітру осикові хустинки. Бронза вкриє чоло могутніх і статечних мешканців дібров — дубів.

Осінь — чародійка кольорів! А вересень — її вправний і швидкий учень. Разом вони малюють декорації до чарівного балу листопаду.

За А. Волковою

2. А

3. В

4. В

5. Липи (іменник) старанно приміряють (дієслово) різнокольорові сарафани.

6. План

1) Яка краса!

2) Різнобарвні дерева.

3) Чародійка та її помічник.

Контрольна робота 2

Варіант 1

1. Неповторний солов'їний спів

Як він співав, цей шалений соловей! Голос його то затихав, то бринів на самій високій ноті, то раптом заливався треллю. Назустріч цій пісні розчинялися вікна. *Перехожі* зупинялися на вулицях.

Раптом почувся пронизливий гуркіт мотоцикла. Хлопець в'їхав у вулицю. І тут поліцейський різко заборонив проїзд смугастим жезлом. Він показав у бік співу солов'я і підніс до губ палець. Хлопець зрозумів і вимкнув двигун. Він тихенько повів мотоцикл вулицею.

З народного календаря

2. А

3. Б

4. В

5. Раптом почувся (дієслово) пронизливий гуркіт (іменник) мотоцикла.

6. План

- 1) Чудовий спів солов'я.
- 2) Усі зачаровані співом.
- 3) Хлопець на мотоциклі.
- 4) Тихо, соловей співає!

Контрольна робота 2

Варіант 2

1. Пернаті мандрівники повертаються

Восени до нас повертається багато пташок. До наших країв *прилітають* красені омелюшки. Вони холоду *не* бояться. З'являються і гарненькі маленькі чечітки. Вони летять до нас із далекої півночі. *Із* лісу ближче до людей наближаються червоногруді снігурі та чубаті синиці.

У ялинниках можна зустріти дуже гарних пташечок, їх називають шишкарями. Вони великі мандрівники. Усе своє життя *проводять* у пошуках шишок. Звідси і їхня назва — шишкарі.

З дитячого журналу

2. А

3. А

4. В

5. Люди (іменник) називають (дієслово) шишкарів великими мандрівниками.

6. План

- 1) З поверненням, пташки!
- 2) Сміливі пернаті.
- 3) Шишкарі-мандрівники.

Контрольна робота 3

Варіант 1

1. Минали дні, а дощів *не* було. Степ дедалі втрачав свої яскраві барви, свою весняну свіжість. Повітря було наскрізь сухе, *не* випадала навіть ранкова роса.

Раптом загриміло, легенько зітхнув степ, і все *прийшло* в рух. По темнілими степами мчав вітер, захвилювалися зелені вали лісосмуг, птахи злетіли в повітря. Світлі паруси дощу наближались нивами. З тихим дзвоном упали перші краплини, і вже широкою чарівною музикою зашумів дощ. Земля набиралася сили, хліба помітно зеленішали.

За А. Каніщенко

2. Б

3. В

4. Б

5. Степ (іменник) дедалі втрачав (дієслово) свої яскраві барви, свою весняну свіжість.

6. План

- 1) Важко без дощів.
- 2) Природа зітхнула в очікуванні.
- 3) Чарівна музику дощу.
- 4) Земля набиралася сили.

Контрольна робота 3

Варіант 2

1. Поступово на зміну осені заступає зима. *На* дорогах вона затягнула тонкими крижинками калюжі. З'явилися холодні вітри. Низьке сіре небо опустилося ближче до землі. Повільно *закружляли* в повітрі *одинокі* прозорі сніжинки. Усе живе *принишкло*. Природа готується до зимового *відпочинку*.

Тільки вітер з морозом *не* заспокоюються. То вітер *голосно* завиває. То раптом мороз *розмалює* шибки на вікнах ніжними візерунками. Він усе частіше згадує про свої обов'язки.

За А. Волковою

2. А

3. В

4. Б

5. Низьке сіре небо (*іменник*) опустилося (*дієслово*) ближче до землі.

6. План

1) Зима на порозі.

2) Перші ознаки зими.

3) Природа готується до відпочинку.

4) Неспокійні господарі.

Контрольна робота 4

Варіант 1

1. Вісники весни

Весняної пори в лісі справжнє свято. Уздовж струмків і на галявині зацвіла черемха. Серед зеленого листя її квіти здаються сліпучо-білими.

Зникло під молодого травною торішнє листя. І ось уже серед зелені з'являються сині, рожеві і фіолетові фарби. То зацвіла медунка. Набираються сили міцні пуп'янки купальниці. Ось-ось розкриє вона свої золотисті кульки. Та хіба перелічиш усі квіти? Так багато цвіте їх рано навесні!

З дитячого журналу

2. Б

3. Б

4. В

5. Уздовж струмків і на галявині зацвіла (дієслово) черемха (іменник).

6. План

1) Квіткове свято навесні.

2) Черемха-наречена.

3) Різнокольорові барви квітів.

4) Квіткове диво у лісі.

Контрольна робота 4

Варіант 2

1. Казкова природа зимового лісу.
Лісова зимова казка

Який чудовий зимовий ліс! Зима вдягнула його в білосніжне вбрання. Виграє воно *на* сонці блискучими самоцвітами. Різнокольорові блискітки то загораються, то зникають, як у казковому царстві.

Ось ласкаве сонячне проміння заглянуло в лісову гущавину. І все навкруги ожило. Заіскрився сріблястий одяг на зелених ялинках. Стрункі берізки *прикрасились* віночками з яскравого мережива. Весело усміхнулися своїми зірочками-сніжинками чарівні клени.

Казкові картини природи в зимовому лісі!

За І. Сергієнком

2. А

3. В

4. В

5. Берізки (іменник) прикрасились (дієслово) віночками з яскравого мережива.

6. План

- 1) Чарівниця-зима в лісі.
- 2) Ласкаве сонячне проміння.
- 3) Все навкруги ожило.
- 4) Зимова краса лісу.

Контрольна робота 5

Варіант 1

1. Летів метелик над річкою. А хтось кинув у воду червону квітку. Пливе вона *по* воді. Побачив метелик квітку. Сів на неї, сидить, крильцями водить. Квітка пливе, і метелик пливе.

Пролітала над водою ластівка і здивувалася: що це таке? Коли це метелик навчився плавати? Доторкнулася ластівка крилом до води. Сколихнулася вода, і сколихнулася квітка. Загойдався метелик. Весело йому річкою плисти!

З дитячого журналу

2. Б

3. Б

4. Б

5. Летів (дієслово) метелик (іменник) над річкою.

6. План

- 1) Метелик над річкою.
- 2) Подорож із квіткою.
- 3) Подив ластівки.
- 4) Весело плисти!

Контрольна робота 5

Варіант 2

1. Живуть собі в лісі друзі — заєць і білочка. Уночі зайчик спить *під* деревом, а білочка — *на* дереві. І тоді все навколо стихає, лиш вітерець колихає гілки дерев. Та як прокинуться друзі — іде галас по всій окрузі! Бо такі вони пустуни, стрибуні, таке зранку до вечора коять, що весь ліс *не* має покою.

Гілочки *на* деревах тріпотять, пташки хтозна-куди летять, тікає лісова дрібнота, жабки стрибають *у* болото. А зайчик і білочка знай розважаються!

За М. Павленком

2. Б

3. В

4. В

5. Гілочки (іменник) на деревах тріпотять (дієслово).

6. План

- 1) Нерозлучні друзі.
- 2) Спокій уночі.
- 3) Галасливі пустуни.
- 4) Тікай, дрібноту!

II ТИП КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Контрольна робота 1

Варіант 1

1. 3 2 5 4 7 6 1

2. В

3. Б

4. Б

5. Вісіти на телефоні — базікати.

Вийти на фінішну пряму — фінішувати.

Ані пари з вуст — мовчати.

6. Дерева (що роблять?) одягають. Одягають (коли?) восени. Одягають (що?) вбрання. Вбрання (яке?) різнобарвне.

Варіант 2

1. 5 3 6 1 4 7 2

2. В

3. Б

4. В

5. Набрати в рот води — мовчати.

Голову ламати — думати.

Накивати п'ятами — втекти.

6. Місяць (що зробив?) з'явився. З'явився (коли?) увечері. З'явився (де?) на небі. Місяць (який?) молодий.

Контрольна робота 2

Варіант 1

1. 2 4 3 1

2. В

3. В

4. В

5. Щоб тобі робили добро, роби добро іншим.

Хочеш собі добра, не роби нікому зла.

6. Листочки (що роблять?) кружляють. Кружать (де?) у повітрі. Кружляють (як?) павільно. Листочки (які?) багряні.

Варіант

1. 4 1 3 2

2. В

3. В

4. В

5. Що покієш, те й пожнеш.

Хочеш більше знати — більше читай.

6. Вечір (що робить?) огортає. Огортає (що?) землю. Огортає (чим?) тишею. Тишею (якою?) загадковою.

Контрольна робота 2

Варіант 1

1. 2 4 3 1

2. В

3. Б

4. Б

5. Щоб тобі робили добро, роби добро іншим.

Хочеш собі добра, не роби нікому зла.

6. Листочки (*що роблять?*) кружляють. Кружать (*де?*) у повітрі. Кружляють (*як?*) повільно. Листочки (*які?*) багряні.

Варіант 2

1. 4 1 3 2

2. В

3. В

4. В

5. Що посієш, те й пожнеш.

Хочеш більше знати — більше читай.

6. Вечір (*що робить?*) огортає. Огортає (*що?*) землю. Огортає (*чим?*) тишею. Тишею (*якою?*) загадковою.

Контрольна робота 3

Варіант 1

1. 4 3 1 2

2. В

3. Б

4. В

5. 70 — сім-де-ся-ті.

80 — ві-сім-де-ся-ті.

6. Туман (*що робить?*) стелиться.
Стелиться (*коли?*) уранці. Стелиться
(*де?*) долами. Туман (*який?*) легкий.

Варіант 2

1. 3 2 1 4

2. В

3. В

4. В

5. 50 — п'ят-де-ся-ті.

60 — шіст-де-ся-ті.

6. Природа (*що робить?*) дарує. Да-
рує (*що?*) здоров'я. Дарує (*як?*) щедро.
Дарує (*кому?*) людині. Людині (*якій?*)
кожній.

Контрольна робота 4

Варіант 1

1. 1 — зачин, 2 — основна частина,
3 — кінцівка.

2. В

3. В

4. В

5. 50 — п'ятдесят, 60 — шістдесят,
70 — сімдесят.

6. Віхола (що зробила?) намела.
Намела (коли?) уночі. Намела (що?)
кучугури. Кучугури (які?) снігові.

Варіант 2

1. 1 — зачин, 2 — основна частина,
3 — кінцівка.

2. В

3. А

4. Б

5. 40 — сорок, 80 — вісімдесят,
90 — дев'яносто.

6. Спів (що зробив?) залунав. За-
лунав (де?) у повітрі. Спів (кого?) пта-
ства. Птаства (якого?) лісового.

Контрольна робота 5

Варіант 1

1. 1 — Вечірня прохолода.
2 — Зоряна ніч.
3 — Лісові мешканці на полюванні.
4 — Перелякані зайці.

2. В

3. А

4. В

5. Від сімдесяти шести відняти одинадцять буде шістдесят п'ять.

6. Зима (що робить?) кує. Кує (для чого?) для річки. Кує (що?) окуви. Окуви (які?) кришталеві.

Варіант 2

1. 1 — Настав літній ранок.
2 — Пташині концерти.
3 — Турботи птахів.
4 — Користь від птахів.

2. В

3. Б

4. В

5. Від шістдесяти семи відняти двадцять два буде сорок п'ять.

6. Птахи (що роблять?) летять. Летять (як?) зграями. Зграями (якими?) великими. Птахи (які?) перелітні.

III ТИП КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Контрольна робота 1

Варіант 1

1. В
2. Б
3. Б

4. Україна —

• -	- •	= •	- •

площа —

- - •	- - •

єдина —

= •	- •	- •

сім'я —

= • -	= •

5. Проліски, низька, весняний.

6. У нічному небі засвітилися
яскраві зірки.

Варіант 2

1. В
2. Б
3. Б

4. Поїздка —

- •	= • - -	- •

ювілей —

= •	= •	- • =

щиглик —

- - • -	- • -

пам'ять —

- • -	= • =

5. Відгадка, сильний, почесний.

6. Над сонною землею стояла тем-
на ніч.

Контрольна робота 2

Варіант 1

1. Б
2. А
3. Б
4. Літній, літечко.
5. Вісімдесят, одинадцять, сімдесят, шістдесят.
6. Люди, ставтеся до природи дбайливо!

Варіант 2

1. Б
2. Б
3. Б
4. Комора, комірник.
5. П'ятдесят, чотири, чотирнадцять, шістнадцять.
6. Діти, ставтеся до своїх батьків з повагою!

Контрольна робота 3

Варіант 1

1. А
2. А
3. В
4. Схід, нахил, записка, наказ, віддав.
5. Пекти раків — червоніти.
Замилювати очі — обдурювати.
Дерти носа — зазнаватися.
6. Зі скількох хвилин складається година? Година складається з шістдесяти хвилин.

Варіант 2

1. Б
2. Б
3. В
4. Промова, прислівник, відшукати, обрати.
5. Пасти задніх — відставати.
Розбити глека — посваритися.
Намилити шию — покарати.
6. Зі скількох копійок складається гривня? Гривня складається зі ста копійок.

Контрольна робота 4

Варіант 1

Варіант 2

1. А

2. В

3. Б

4. Близько, небесна, жовтень, зоряне.

5. Чотирнадцятого жовтня відзначають День захисника України.

Футбольна команда складається з одинадцяти гравців.

6. Погода раптово дуже змінилася.

Птахи з сумом відлітають у теплі краї.

1. А

2. Б

3. Б

4. Важко, червень, кругла, дивне.

5. У кожного гравця в шахи є шістнадцять фігур.

Вага зібраних юннатами жолудів становила близько п'ятдесяти кілограмів.

6. Несподівано небо сильно потемніло. Раптово почалася сильна заметіль.

Контрольна робота 5

Варіант 1

1. А
2. Б
3. Б
4. Випадок, зранку, прийменник, привітна.
5. У добі двадцять чотири години, У годині шістьдесят хвилин.
6. Удосвіта в лісі залунали веселі співи жайворонів, ластівок і солов'їв.

Варіант 2

1. В
2. А
3. В
4. Прекрасний, заморський, окрилений.
5. У році дванадцять місяців. У травні тридцять один день.
6. Осінь розкидала по парку кольорові листочки беріз, каштанів та кленів.